

Χαρακτηριστικά προσωπικότητας φοιτητών και ικανοποίηση από τη σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση: Συγκριτική μελέτη μεταξύ πρώτου και δεύτερου κύματος COVID-19

Χριστίνα Πατίτσα*, Βενετία Γιαννακούλη*, Κυριακή Σωτηροπούλου**, Μπιτσάκος Νικόλαος**, Γλυκερία Ρέππα**, Χριστιάννα Κούνδουρου**

*Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, **Πανεπιστήμιο Νεάπολης Πάφου

Abstract

Σκοπός της συγκεκριμένης μελέτης ήταν να προσδιορίσει το ρόλο που διαδραματίζει η προσωπικότητα των φοιτητών στην ικανοποίησή τους από τη σύγχρονη ακαδημαϊκή διαδικτυακή μάθηση (synchronous online academic learning – SOAL) κατά το πρώτο και δεύτερο κύμα της πανδημίας COVID-19. Για τη συλλογή των πρωτογενών δεδομένων, διεξήχθη ποσοτική έρευνα με χρήση online survey σε συνολικά 734 φοιτητές του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής σε δύο φάσεις: στην πρώτη περίοδο lockdown (Μάρτιος - Μάιος 2020) και στη δεύτερη περίοδο lockdown (Νοέμβριος 2020 - Ιανουάριος 2021). Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας αποτελούν, πράγματι, προγνωστικούς παράγοντες του βαθμού ικανοποίησης από τη σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Περαιτέρω ανάλυση με one sample t-Test έδειξε ότι η μέση τιμή ικανοποίησης των φοιτητών από τη σύγχρονη online μάθηση μετά το πρώτο κύμα COVID-19, όπως προέκυψε από την έρευνα των Patitsa, Sahinidis, Tsaknis και Giannakouli (2021), διαφέρει σημαντικά από τη μέση τιμή ικανοποίησης μετά το δεύτερο κύμα COVID-19. Συγκεκριμένα, η ικανοποίηση των φοιτητών από τη SOAL μετά το 2ο κύμα COVID-19 ήταν στατιστικά σημαντικά χαμηλότερη από την ικανοποίηση κατά το 1ο κύμα COVID-19. Η συγκεκριμένη μελέτη λόγω των ευρημάτων της αποτελεί μια σημαντική και αξιοσημείωτη συμβολή στη βιβλιογραφία σχετικά με τη συσχέτιση των χαρακτηριστικών προσωπικότητας και ικανοποίησης από τη σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Keywords: Big Five Personality Model, Personality Traits, Student Satisfaction, Synchronous Online Academic Learning, COVID-19

Introduction

Η σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση έγινε η νέα νόρμα κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 (Zuo et al., 2021; Senel & Senel, 2021). Τα ακαδημαϊκά προγράμματα σε παγκόσμιο επίπεδο χρειάστηκε να προσαρμοστούν σε νέες προκλήσεις, υιοθετώντας ένα εξ αποστάσεως μοντέλο και αντικαθιστώντας την προσέγγιση της δια ζώσης εκπαίδευσης με τη σύγχρονη ακαδημαϊκή διαδικτυακή μάθηση (SOAL). Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, η ικανοποίηση από τη σύγχρονη online εκπαίδευση εξαρτάται από έναν αριθμό παραγόντων, οι σημαντικότεροι εκ των οποίων είναι οι ακόλουθοι: η οργάνωση και η ποιότητα της εκπαίδευσης, η ποιότητα της σχεδίασης του μαθήματος και του εκπαιδευτικού υλικού, η ανταπόκριση, υποστήριξη και καθοδήγηση των εκπαιδευτών κατά τη μαθησιακή διαδικασία αλλά και η θετική τους στάση απέναντι στην online εκπαίδευση, η ετοιμότητα των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, οι τεχνολογικές υποδομές και η δικαιοσύνη του συστήματος αξιολόγησης που είναι καθοριστικός παράγοντας για την ακαδημαϊκή αξιοπιστία και ακεραιότητα (Liaqat, 2021; Tayib et al., 2021; Benito et al., 2021; Anarnejad & Mohammadi, 2014; Swartz and Cole, 2013).

Εκτός, όμως, από τους παραπάνω παράγοντες, για να αξιολογηθεί η ικανοποίηση των φοιτητών είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη και ο ρόλος που διαδραματίζει η προσωπικότητα των φοιτητών στην ικανοποίησή τους από τη σύγχρονη ακαδημαϊκή διαδικτυακή μάθηση (SOAL). Η βιβλιογραφία είναι ιδιαίτερα περιορισμένη στη σχέση μεταξύ των πέντε μεγάλων χαρακτηριστικών της προσωπικότητας (Big five) και στην ικανοποίησή των φοιτητών από την σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση (Tommasyan et al., 2023; Cohen & Baruth, 2017; Bolliger & Eichsen, 2012). Στόχος, συνεπώς, της παρούσας έρευνας είναι να εξετάσει πώς το μοντέλο των πέντε παραγόντων (νευρωτισμός, εξωστρέφεια, δεκτικότητα, προσήνεια, ευσυνειδησία) επηρεάζει την ικανοποίηση από το νέο αυτό μοντέλο μάθησης κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

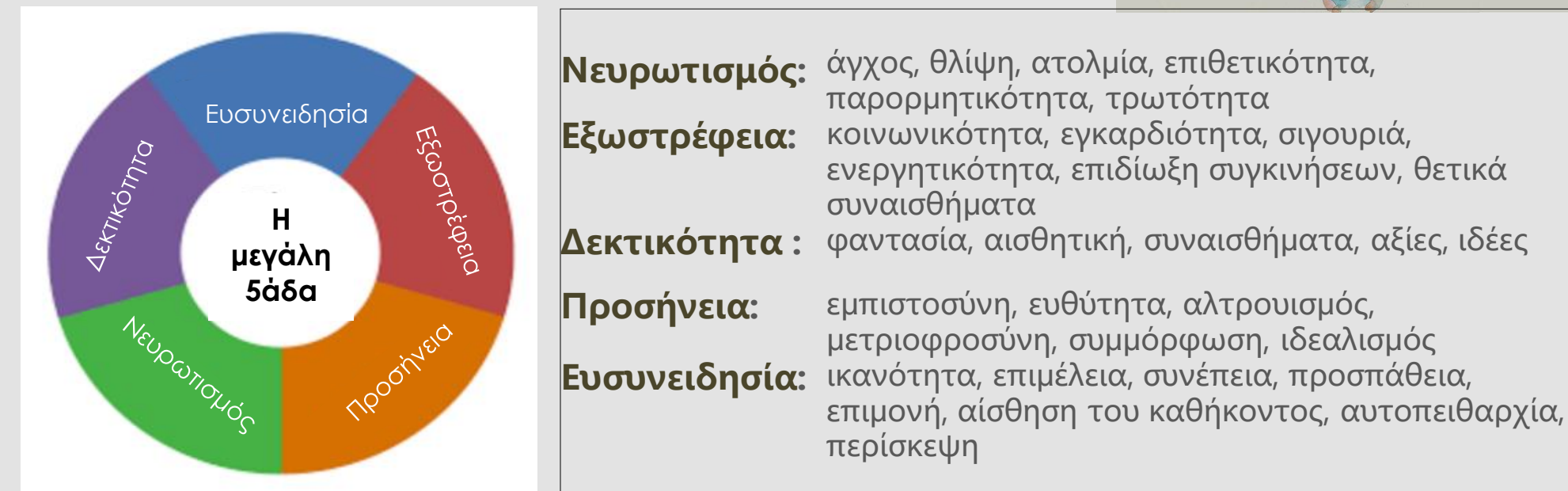
Research Question 1: Τα χαρακτηριστικά προσωπικότητας αποτελούν προγνωστικούς παράγοντες του βαθμού ικανοποίησης των φοιτητών από τη σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση κατά τη διάρκεια της πανδημίας;

Research Question 1: Υπάρχει διαφορά στην ικανοποίηση των φοιτητών από τη σύγχρονη ακαδημαϊκή εξ αποστάσεως μάθηση (SOAL) μεταξύ του πρώτου και δεύτερου κύματος της πανδημίας COVID-19;

Setting the Context

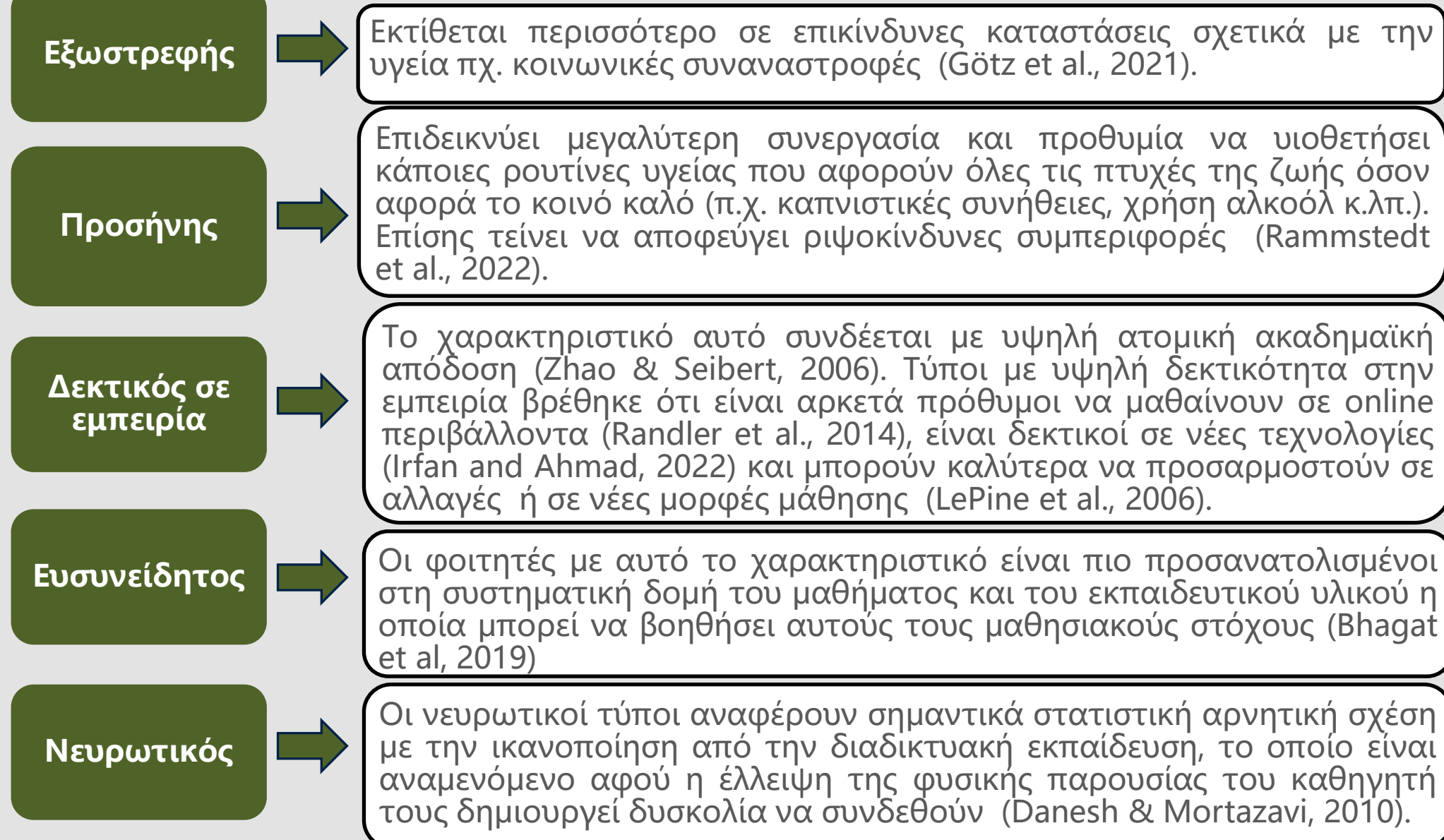
Μοντέλο των 5 παραγόντων – Big five

Η προσωπικότητά μας θεωρείται ότι απαρτίζεται από 5 βασικούς παράγοντες-δομικά στοιχεία τα οποία είναι σταθερά και ανθεκτικά (Μοντέλο των πέντε παραγόντων – Big Five)

Νευρωτισμός: άγχος, θλίψη, ατομία, επιθετικότητα, παρορμητικότητα, τρωτότητα
Εξωστρέφεια: κοινωνικότητα, εγκαρδιότητα, οιγούρια, ενεργητικότητα, επιδιωξη συγκινήσεων, θετικά συναίσθημα
Δεκτικότητα : φαντασία, αισθητική, συναισθήματα, αξίες, ιδέες
Προσήνεια: εμπιστοσύνη, ευθύτητα, αλτρουισμός, μετριοφροσύνη, συμμόρφωση, ιδεαλισμός
Ευσυνειδησία: ικανότητα, επιμέλεια, συνέπεια, προσπάθεια, επιμονή, αίσθηση του καθήκοντος, αυτοπειθαρχία, περίσκεψη

Γνωρίσματα Προσωπικότητας– Ικανοποίηση από τη σύγχρονη ακαδημαϊκή διαδικτυακή μάθηση (SOAL)

Πίνακας 1: Αποτελέσματα από το 1^ο κύμα COVID-19 (Patitsa et al., 2021)

Υπάρχει θετική συσχέτιση - στατιστικά σημαντική μεταξύ δύο γνωρισμάτων προσωπικότητας – α) δεκτικότητας σε εμπειρίες και β) ευσυνειδητότητας - και ικανοποίησης από τη σύγχρονη διαδικτυακή μάθηση (SOAL).

Πίνακας 1. Coefficients						
Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	
	B	Std. Error	Beta			
1	(Constant)	1.357	0.485		2.799	0.005
	Openness	0.265	0.054	0.224	4.927	0.000
	Conscientiousness	0.310	0.065	0.212	4.747	0.000
	Extraversion	0.028	0.044	0.027	0.633	0.527
	Agreeableness	0.024	0.047	0.021	0.505	0.614
	Neuroticism	0.003	0.045	0.003	0.074	0.941

a. Dependent Variable: Overall Satisfaction

Methodology

Δείγμα:

- 555 φοιτητές από το τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής στην πρώτη φάση της πανδημίας (περίοδος lockdown): Μάρτιος - Μάιος 2020
- 179 φοιτητές από το τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής στην δεύτερη φάση της πανδημίας: Νοέμβριος 2020 - Ιανουάριος 2021

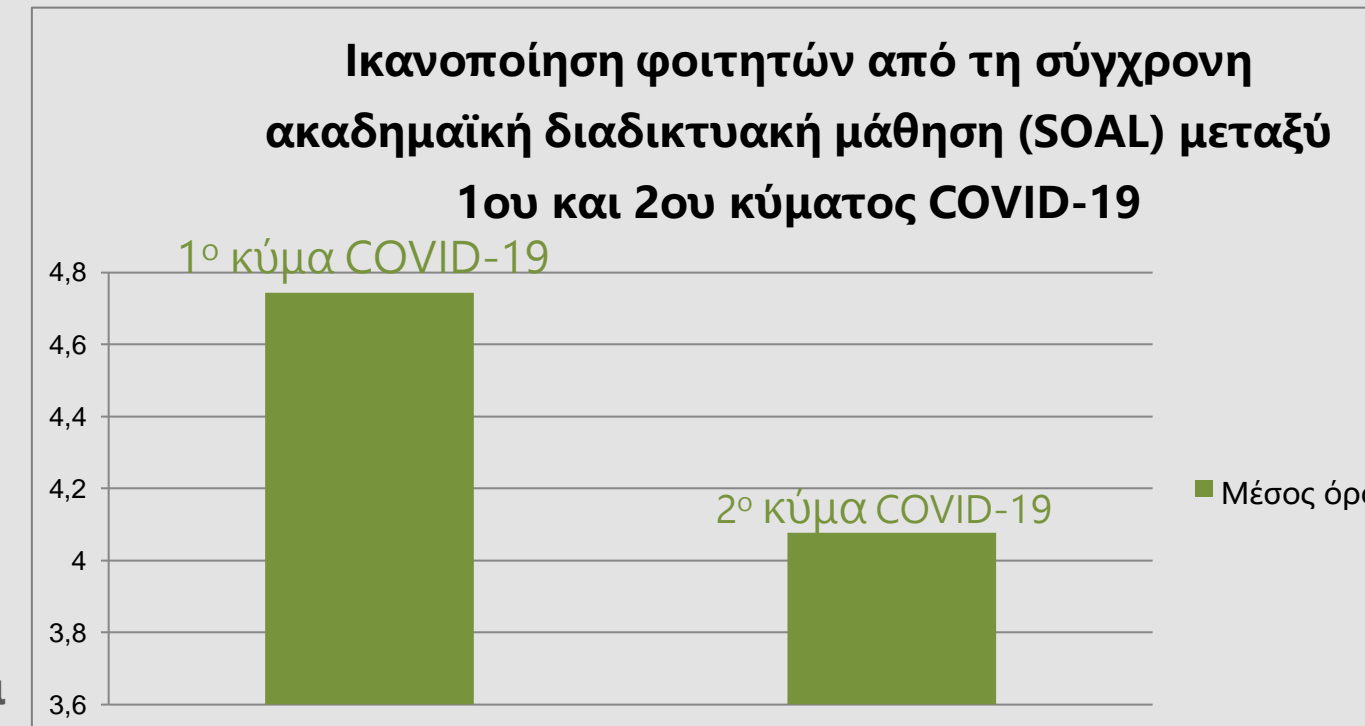
Ποσοτική έρευνα (online survey)

Ψυχομετρικά Εργαλεία:

- Ερωτηματολόγιο της Μεγάλης Πεντάδας των χαρακτηριστικών (Big Five Personality Traits scale – short version).
- Ερωτηματολόγιο για την ικανοποίηση από την σύγχρονη online εκπαίδευση.

Results

- Υπάρχει συσχέτιση μεταξύ του μοντέλου των 5 παραγόντων και της συνολικής ικανοποίησης των φοιτητών με τη SOAL τόσο στο 1^ο κύμα όσο και στο 2^ο κύμα COVID-19.

- Υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά στην ικανοποίηση των φοιτητών από τη σύγχρονη ακαδημαϊκή μάθηση μεταξύ του 1ου και 2ου κύματος COVID.

- Η ικανοποίηση μετά το 2ο κύμα COVID-19 είναι στατιστικά σημαντικά χαμηλότερη από την ικανοποίηση κατά το 1ο κύμα COVID19

Πίνακας 2: Περιγραφική στατιστική του συνολικού δείγματος ικανοποίησης φοιτητών από τη σύγχρονη ακαδημαϊκή διαδικτυακή μάθηση (SOAL)

Factors	N	Mean	Std. Deviation	Variance	Skewness		Kurtosis	
					Statistic	Std. Error	Statistic	Std. Error
Overall satisfaction μετά το 1 ^ο κύμα COVID-19 (Patitsa et al., 2021)	555	4.743	1.227	1.505	-0.516	0.104	-0.171	0.207
Overall satisfaction μετά το 2 ^ο κύμα COVID-19	179	4,0782	0.10902	2.128	-0.008	0,182	-0,922	0,361

Πίνακας 3: One sample t-test για την ικανοποίηση των εκπαιδευόμενων από τη SOAL ανάμεσα στα δύο κύματα COVID

Satisfaction μετά το 2 ^ο κύμα COVID-19	One-Sample Test					
	Test Value = 4.743					
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
				Lower	Upper	
	-6.098	178	,000	-.66479	-.8799	-.4496

Conclusion

Η έρευνα αποτελεί μια σημαντική συνεισφορά στη βιβλιογραφία όσον αφορά τη σχέση μεταξύ προσωπικότητας και ικανοποίησης των φοιτητών από την σύγχρονη ακαδημαϊκή διαδικτυακή μάθηση (SOAL). Βάση των δεδομένων της έρευνας, υπάρχει συσχέτιση μεταξύ του μοντέλου των 5 παραγόντων και της συνολικής ικανοποίησης των φοιτητών με τη SOAL τόσο στο 1^ο κύμα της πανδημίας COVID-19 όσο και στο δεύτερο κύμα (περίοδος lockdown). Συγκεκριμένα, τα ευρήματα της μελέτης έδειξαν ότι τα χαρακτηριστικά της ευσυνειδησίας και της δεκτικότητας στις εμπειρίες έχουν θετική και στατιστικά σημαντική σχέση με τη συνολική ικανοποίηση με την SOAL (Patitsa et al., 2021). Οι φοιτητές που εμφανίζονται περισσότερο ικανοποιημένοι με την SOAL παρουσιάζουν υψηλά επίπεδα ευσυνειδησίας και χαμηλά επίπεδα νευρωτισμού (Patitsa et al., 2021).

Τα αποτελέσματα της έρευνας επιβεβαιώνουν άλλες σχετικές πρόσφατες έρευνες που συσχετίζουν τη γενική ικανοποίηση από τη διαδικτυακή εκπαίδευση με τα χαρακτηριστικά προσωπικότητας. Για παράδειγμα στη μελέτη των Baruth & Cohen (2023), εντοπίζεται υψηλή συσχέτιση με την προσήνεια και μερική συσχέτιση με την δεκτικότητα στις εμπειρίες, την ευσυνειδησία και την εξωστρέφεια. Ενώ σε προηγούμενη έρευνα, διαπιστώθηκε ότι η δεκτικότητα και η ευσυνειδησία προβλέπουν στατιστικά σημαντικά την ικανοποίηση των φοιτητών από τη SOAL (Cohen & Baruth, 2017). Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση, συνεπώς, είναι πιθανόν να μην είναι κατάλληλη για κάθε φοιτητή γιατί η εμπειρία της μάθησης διαφέρει ανάλογα με την προσωπικότητά του.

Επιπρόσθετα, στην παρούσα μελέτη βρέθηκε ότι υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά στην ικανοποίηση των φοιτητών από τη σύγχρονη ακαδημαϊκή μάθηση μεταξύ του 1ου και 2ου κύματος COVID και συγκεκριμένα μειώθηκε σημαντικά η ικανοποίηση στη δεύτερη φάση της πανδημίας. Θεωρείται, σκόπιμο, συνεπώς, να γίνει περαιτέρω έρευνα ώστε να βρεθούν οι λόγοι αυτής της μείωσης στην ικανοποίηση των φοιτητών.

References

- Anarnejad, A., & Mohammadi, M. (2020). The practical indicators for evaluation of e-learning in higher education in Iran. *Interdisciplinary Journal of Virtual Learning in Medical Sciences*, 5(1), 11-25. <https://www.sid.ir/en/journal/ViewPaper.aspx?id=442421>
- Baruth, O., & Cohen, A. (2023). Personality and satisfaction with online courses: The relation between the Big Five personality traits and satisfaction with online learning activities. *Education and Information Technologies*, 28(1), 879–904. <https://doi.org/10.1007/s10839-022-11199-x>
- Benito, A., Yenisey, K.D., Khanna, K., Masis, M. F., Monge, R. M., Tugtan, M. A., Araya, L. D. V., Vig, R. (2021). Changes that should remain in higher education post COVID-19: A mixed-methods analysis of the experiences at three universities. *Higher Learning Research Communications*, 11, 51–75. DOI: <https://doi.org/10.18870/hlrc.v11i0.1195>
- Bolliger D, Eichsen E (2013) Student satisfaction with blended and online courses based on personality type. *Canadian Journal of Learning and Technology/La revue canadienne de l'apprentissage et de la technologie*, 39(1). DOI: 10.21432/72888
- Cohen A., Baruth O. (2017). Personality, learning, and satisfaction in fully online academic courses. *Computers in Human Behavior*, 72, 1-12. DOI: 10.1016/j.chb.2017.02.03
- Liaqat A. (2021). The Shift to Online Education Paradigm due to COVID-19: A Study of Student's Behavior in UAE Universities Environment. *International Journal of Information and Education Technology*, Vol. 11, No. 8, March 2021. DOI: <https://doi.org/10.18178/ijiet.2021.11.3.1501>
- Patitsa, C., Sahinidis, A., Tsaknis, P., & Giannakouli, V. (2021). Big Five personality traits and students' satisfaction with synchronous online academic learning (SOAL). 2, 8–16. DOI: <https://doi.org/10.22495/ebnr.v2i2art1>
- Senel, S., & Senel, H. C. (2021). Remote assessment in higher education during COVID-19 pandemic. *International Journal of Assessment Tools in Education*, 8(2), 181–199. DOI: <https://doi.org/10.21449/ijate.82014>
- Swartz, L. B., & Cole, M. T. (2013). Students' perception of academic integrity in online business education courses. *Journal of Business and Educational Leadership*, 4(1), 102–112. Retrieved from <https://www.proquest.com/docview/1498830948?pq-origsite=scholar&fromopenview=true>
- Tayyib, N., Alsolami, F., Ramaiah, P., Ahmed, E., Alsulami, S., Lindsay, H., & Lindsay, G. (2021). Growth of blended e-learning paradigms in nursing and health sciences and the student experience: Insights from the literature. *CPQ Medicine*, 11(2), 1–18. Retrieved from <https://www.cientperiodique.com/article/CPQM11-2-300.pdf>
- Tommasyan, A., Walker, D., & Kaye, L. (2023). Can Personality Traits Predict Students' Satisfaction with Blended Learning during the COVID-19 Pandemic? *College Teaching*, 71(1), 49–55. <https://doi.org/10.1080/87567555.2022.2156450>
- Zuo Y., Chng X., Bao Y., Zariffs A. (2021). Investigating user satisfaction of university online learning courses during the COVID-19 epidemic period, Proceedings of the 54th Hawaii International Conference on System Sciences.

Contact

- Χριστίνα Πατίτσα, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Πανεπιστήμιο Νεάπολης Πάφου, email: cpatitsa@gmail.com
- Βενετία Γιαννακούλη, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ELearning), email: vgiannakouli@gmail.com

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Δια Βίου Μάθησης και Εκπαίδευση Ενηλίκων την Εποχή της Αβεβαιότητας:

ΔΡΟΜΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών

ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837